

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

Tobačna ulica 5 | 1000 Ljubljana
T 01 230 95 00
E zrsvn.oe@zrsvn.si | www.zrsvn.si

Številka: 5-III-154-2-O-2021/MSBF

Datum: 12. 3. 2021

Ministrstvo za infrastrukturo
Direktorat za energijo
Langusova ulica 4
1535 Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO LJUBLJANA		
PREJETO:		
Priloga:	16. 03. 2021	vrednost:
Številka zadeve:	0141-2/2021/13	
Signirni znak:	02731725	

ZADEVA: Naravovarstvene smernice v postopku podelitve rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen - apnenec v pridobivalnem prostoru Mali Medvejk 2.

Na osnovi vaše vloge št. 0141-2/2021711 z dne 12. 2. 2021, prejete istega dne po elektronski pošti izdajamo v skladu s 97. in 98. členom Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/1999, 31/2000 - popr., 110/2002 - ZGO-1, 119/2002, 41/2004, 61/2006 - ZDru-1, 32/2008 - Odl. US, 8/2010 - ZSKZ-B, 46/2014, 21/18 – ZNOrg, 31/18 in 82/20, v nadaljevanju ZON), naravovarstvene smernice v postopku podelitve rudarske pravice za izkoriščanje mineralne surovine tehnični kamen - apnenec v pridobivalnem prostoru Mali Medvejk 2.

Vlogo ste podali po uradni dolžnosti v okviru obravnave vloge pravne osebe P.G.M. INŽENIRING d.o.o., Cesta na Lenivec 102, 6210 Sežana, ki v vlogi navaja, da namerava s površinskim izkoriščanjem z razstreljevanjem izkoriščati mineralno surovino tehnični kamen – apnenec v pridobivalnem prostoru Mali Medvejk 2. Površinski kop predstavlja nov pridobivalni prostor v Občini Sežana. Za obstoječi pridobivalni prostor Mali Medvejk je podeljena rudarska pravica za izkoriščanje za obdobje od 10. 12. 2001 do 10. 12. 2021. Predlog pridobivalnega prostora Mali Medvejk 2 obsega zemljišča z zemlj. parc. št.: 5216/4-del, 5227, 5228, 5229, 5234/44, 5234/46, 5234/47, 5234/48, 5234/53, 5234/54, 5234/55, vse k. o. 2455 Sežana, s skupno površino 12,1665 ha. Predlagan čas trajanja koncesije je 30 let, količina mineralne surovine, ki se skladno z rudarskim projektom za pridobitev koncesije za izkoriščanje lahko izkoristi v predlaganem pridobivalnem prostoru znaša 4.624.320 m³ v raščinem stanju. Nadmorska višina predlagane najgloblje točke izkoriščanja po rudarskem projektu za pridobitev koncesije za izkoriščanje je 300 m.

1 UVOD

Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo varstvene usmeritve, izhodišča in pogoji za varstvo naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ohranjanje biotske raznovrstnosti.

Državni in lokalni organi ter druge osebe javnega prava, ki so pristojne za pripravo prostorskih aktov in drugih aktov rabe naravnih dobrin, si morajo v postopku priprave teh aktov pridobiti naravovarstvene smernice.

2 SPLOŠNI DEL

Pridobivalni prostor Mali Medvejk 2v občini Sežana, ki ga obravnava Vloga v postopku izdelave rudarske tehnične dokumentacije za sklenitev koncesijske pogodbe, se deloma nahaja v območju naravne vrednote, v celoti pa na območju pričakovanih naravnih vrednot, ekološko pomembnem območju in posebnem varstvenem območju.

Ident. šte.: 4331

NARAVNA VREDNOTA: Medvejk – nahajališče fosilov

Zvrst: GEOL

Status: Naravna vrednota lokalnega pomena

Kratka oznaka in ocena stanja: Nahajališče fosilnih krednih polžev v kamnolomu ob cesti Sežana – Repentabor. Nahajališče je opredeljeno kot točka, vendar ni ustrezno in je v postopku spremembe grafike iz točke v območje. Tu se v apnencih cenomanijsko - turonijske starosti najdejo številni dobro ohranjeni fosilni polži rodu *Actaeonella*. Pojavljajo se v obliki kamenih jeder, ki se iz kamnine lepo izluščijo. Horizont s polži se pojavlja v apnencih Repenske formacije in sicer v zgornjem delu repenskega rudistnega apnenca za katerega so značilne predvsem rudistne školjke in hondrodonte, ki so na območju kamnoloma dokaj pogoste. Predlog spremembe grafike je vnesen v NV Atlas in se nahaja na severnem robu parcele št. 5234/53 in vzhodnem vogalu parcele št. 5234/54, obe k.o. Sežana.

OBMOČJE PRIČAKOVANIH NARAVNIH VREDNOT:

- Kras

Kratka oznaka: Območje krednih kamnin z nahajališči fosilnih rib.

- Karbonati

Kratka oznaka: Območje karbonatnih kamnin s številnimi jamami in brezni.

Koda: 51100

EKOLOŠKO POMEMBNO OBMOČJE: Kras

Kratka oznaka: Območje Kras je obsežna apneniška planota v jugozahodnem delu Slovenije z veliko raznolikostjo habitatnih tipov (npr. jame). Je življenjski prostor ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, s številnimi endemiti, med katerimi prevladujejo predvsem podzemeljske vrste (npr. drobnovratnik (*Leptodirus hochenwartii*) in človeška ribica (*Proteus anguinus*)).

Koda: SI5000023

POSEBNO VARSTVENO OBMOČJE (OBMOČJE NATURA 2000): Kras

Kratka oznaka: Obravnavano območje je pomembno za ohranjanje ogroženih in zavarovanih vrst ptic, ki so tudi vrste, zaradi katerih je bilo območje Natura 2000 določeno, npr. rjavega srakoperja (*Lanius collurio*), podhujke (*Caprimulgus europaeus*), velike uharice (*Bubo bubo*)...

3 POSEBNI DEL

Za območje Občine Sežana je sprejet Občinski prostorski načrt (v nadaljevanju: OPN) Občine Sežana (Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Sežana, Uradni list RS, št. 20/16) za katerega je Zavod RS za varstvo narave, OE Nova Gorica izdelal *Naravovarstvene smernice za OPN Občine Sežana* (št. 5-III-741/2-O-10/ACG, december 2010) ter dopolnitve naravovarstvenih smernic: dopis št. 5-III-540/1-O-2013 z dne 18.6.2013, dopis št. 5-III-540/3-O-2013/ACG z dne 17.12.2013 in dopis št. 5-III-540/4-O-2013/ACG z dne 8.1.2014. Za del tega območja so bile pripravljene tudi naravovarstvene smernice za pripravo dokumentacije za sklenitev koncesijske pogodbe za izkoriščanje tehničnega kamna – apnenca v kamnolomu Mali Medvejk, št. 5-III-163-2-O-2020/MSBF z dne 12. 3. 2020, ki jih je pridobil pooblaščenec GeoRudEko, Anhovo 1, 5210 Deskle. V navedenih smernicah in dopolnitvah je v skladu z ZON podana vsebina za področje ohranjanja narave. Vsebinska, ki se nanaša na območje obravnavanega prostora kamnoloma Mali Medvejk 2, je v OPN Občine Sežana vključeno v posebne prostorsko izvedbene pogoje (v nadaljevanju: PIP), ki jih je potrebno upoštevati pri umeščanju dejavnosti v prostor in urejanju prostora. Za območje obravnavanega prostora je določen sledeč PIP, ki izhaja iz naravovarstvenih smernic:

- V sodelovanju s pristojnim zavodom za varstvo narave naj se določi območje ohranjanja tipičnih profilov kamnin.

3.1 Varstvo naravnih vrednot

3.1.1 Splošne varstvene usmeritve

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON). Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot, Uradni list RS, št. 52/02, 67/03).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.

3.2. Podrobnejše varstvene usmeritve

3.2.1. Geološke naravne vrednote

Na naravni vrednoti

- Gradnja objektov, vključno z enostavnimi objekti, se v primeru, da ni drugih prostorskih možnosti zunaj naravne vrednote, izvaja tako, da se izkoristijo vse možne tehnične ali druge rešitve, da se naravna vrednota ne poškoduje ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Zemeljska dela (izravnavanje, poglobljanje terena, zasipavanje, nasipavanje) se na naravni vrednoti izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto ter, da je njena vidna podoba čim manj spremenjena.
- Pridobivanje mineralnih surovin in raziskovanje pred njihovim pridobivanjem se na naravni vrednoti izvaja tako in v takšnem obsegu, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto.

- Pri pridobivanju mineralnih surovin, raziskovanju ali sanaciji območij pridobivanja mineralnih surovin se opravi občasen naravovarstveni nadzor z namenom pravočasnega odkritja novih kvalitet naravne vrednote. V primeru, ko se zaradi neodložljivega posega, predvideva poškodovanje ali uničenje naravne vrednote in ni mogoče zagotoviti njenega in-situ varstva, se ustrezno dokumentira in za fizično prestavljive naravne vrednote izvede ukrepe ex-situ varstva.
- Sanacija območij, na katerih so se pridobivale mineralne surovine, se izvaja tako, da se ohranjajo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Naravno vrednoto se ohranja vidno in dostopno.
- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov na naravni vrednoti smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se na naravni vrednoti ne odlaga in ne skladišči.
- Delov naravne vrednote se ne lomi, razbija, odkopava ali odnaša v takem obsegu, da se uniči nahajališče oziroma okrni lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto. Izjemoma se to lahko izvaja v ohranitvene namene, če na nahajališču ni mogoče zagotoviti učinkovitega varstva.
- Z namenom preprečitve erozije, neugodnega delovanja atmosferilij in vegetacije se naravno vrednoto lahko fizično zaščiti (prekrije), odstrani vegetacijo in podobno.

Na območju vpliva na naravno vrednoto

- Vibracije zaradi eksplozij ali drugih virov smejo biti tolikšne, da ne ogrozijo stabilnosti naravne vrednote.

3.3 Varstvena priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot

V primeru najdbe mineralov ali fosilov ter odkritju jame med gradnjo objektov se mora najditelj ravnati po 74. členu ZON. Najdbo mora najditelj prijaviti organizaciji pristojni za ohranjanje narave, hkrati pa jo mora zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo.

3.3.1 Priporočila za ravnanje glede na vrsto posega pred odkritjem

Po predhodnem dogovoru s pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave se omogoči spremljanje stanja med zemeljskimi deli z vidika odkrivanja geoloških pojavov, ki so potencialna naravna vrednota, in varstva geoloških in podzemeljskih geomorfoloških naravnih vrednot.

Za vsa zemeljska dela in posege v naravo se smiselno uporabljajo tudi splošne varstvene usmeritve za varstvo naravnih vrednot.

3.3.2 Priporočila za ravnanje na območjih pričakovanih naravnih vrednot ob odkritju

Če investitor oz. izvajalec odkrije potencialno naravno vrednoto, naj o najdbi čim prej obvesti pristojno območno enoto Zavoda RS za varstvo narave, ki pripravi usmeritve.

Novo odkrite naravne vrednote se varuje glede na zvrst in tip naravne vrednote in glede na tip posega, na osnovi katerih strokovna služba izbere najprimernejši način varovanja. V primerih, ko ni možno zagotoviti niti *in-situ* niti *ex-situ* varstva, se zagotovi natančno evidentiranje in dokumentiranje območja najdbe izjemnih geoloških fenomenov.

3.4 Varstvene usmeritve za varstvo ekološko pomembnih območij

Varstvene usmeritve za ekološko pomembna območja se določajo za načrtovanje prostorskih ureditev in rešitev ter urejanja in rabe naravnih dobrin ter za izvajanje posegov in dejavnosti, z namenom, da se ohranja ali dosega ugodno stanje tistih habitatnih tipov ter rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno.

Na ekološko pomembnih območjih se v primeru obstoja alternativnih možnosti prostorske ureditve ne načrtujejo, če se zaradi njihove izvedbe lahko bistveno poslabša ugodno stanje habitatnih tipov ali vrst, zaradi katerih je ekološko pomembno območje opredeljeno, v drugih primerih pa se načrtujejo tako, da je njihov neugoden vpliv čim manjši.

3.5 Varstvene usmeritve za varstvo posebnih varstvenih območij (območij NATURA 2000)

3.5.1 Splošne varstvene usmeritve

Na Natura 2000 območjih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

3.6 Konkretno varstvene usmeritve za varstvo naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij

Pri načrtovanju in izvajanju predvidenih posegov zaradi podelitve koncesijskega akta za rudarsko pravico je potrebno upoštevati tudi naslednje konkretne varstvene usmeritve:

1. Na območju kamnoloma je potrebno izvesti paleontološki pregled (geološko kartiranje) območja. Na podlagi izvedenega kartiranja se v sodelovanju s pristojnim zavodom za varstvo narave pred začetkom izvajanja del določi območje ohranjanja tipičnega profila s

fosilnimi ostanki polžev. Usmeritev je potrebna zaradi ohranjanja naravne vrednote, katere obstoj bi bil zaradi izvajanja rudarskih del lahko ogrožen.

2. Iz območja pridobivanja se izloči del parcele 5229 k.o. Sežana, ki sega v Natura 2000 območje in 10 m pas ob robu Natura 2000 območja na isti parceli, ker je habitat zavarovane vrste.
3. V delu leta od 1. februarja do 15. oktobra se pridobivalnega prostora v nočnem času ne osvetljuje. Dejavnost se v tem času opravlja v dnevnem času. Usmeritev je potrebna zaradi zmanjšanja vpliva osvetljevanja na nočno aktivne žuželke in nočno aktivne vrste ptic npr. podhujke (*Caprimulgus europaeus*)..., ki imajo v tem delu leta povečano aktivnost in je kamnolom del njihovega habitata.
4. Za osvetljevanje pridobivalnega prostora v času med 16. oktobrom in 31. januarjem se uporabljajo svetilke z barvnim spektrom pod in vključno 2700 K (ali svetilke z barvno temperaturo pod in vključno 3000 K, ki ne oddajajo svetlobe v ultravijoličnem in modrem delu spektra). Usmeritev je potrebna zaradi zmanjšanja vpliva osvetljevanja na nočno aktivne žuželke in nočno aktivne vrste ptic, ki se z njimi prehranjujejo, saj topla svetloba (pod in vključno 2700 K) nočno aktivne žuželke manj privlači.
5. Dela odstranjevanja lesne zarasti se izvedejo izven gnezdilnega časa nekaterih vrst ptic npr. podhujke (*Caprimulgus europaeus*). Ta dela se izvedejo od 1. avgusta do 15. februarja.
6. Za izvedbo sanacije, se tujerodnih rastlinskih vrst ne naseljuje. Pri načrtovanju zunanje ureditve naj se načrtuje urejanje z avtohtono kraško vegetacijo, z lokalnimi travnimi mešanicami, sadikami ali semeni. Usmeritev je potrebna zaradi zmanjšanja vpliva na avtohtone habitatne tipe npr. skalna travišča na bazičnih tleh in npr. nanje vezane ptičje vrste.
7. V kolikor se v kamnolomu pojavijo tujerodne invazivne vrste, se le - te sprotno odstranjuje. Usmeritev je potrebna zaradi zmanjšanja vpliva na avtohtone habitatne tipe npr. skalna travišča na bazičnih tleh in npr. nanje vezane ptičje vrste.

4 OPREDELITEV DO POSEGA

Menimo, da se **koncesija** za rudarsko pravico za izkoriščanje apnenca na pridobivalnem prostoru Mali Medvejk **lahko podeli** ob upoštevanju zgoraj navedenih varstvenih usmeritev. Besedilo rudarskega projekta naj smiselno povzame konkretne usmeritve za varstvo naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in posebnih varstvenih območij.

Morebitna vprašanja in dodatne pojasnila v zvezi z vsebino naravovarstvenih smernic naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Nova Gorica (tel. št. 05 3305310).

Lepo pozdravljeni!

Pripravili:
Martina Stupar, univ. dipl. inž. geol.
Visoka naravovarstvena svetnica

Bojana Fajdiga, univ. dipl. biol.
Višja naravovarstvena svetovalka

Vodja OE NG:
Klavdij Bajc, univ. dipl. biol.
Naravovarstveni svetnik

mag. Teo Hrvoje Oršanič
Direktor